

Blaaskaakin

Liefste Fredo

Ik herinner me nog hoe ik je leerde kennen, tijdens een koele ochtend op de trein. Hoe je lang haar gitzwart golfde tegen de puntige kliffen van je kaken en het ijle blauw van je ogen. Hoe je gestroomlijnde lijf de lucht doorkliefde met zwier en hoe de charme van je parfum als stroop langs je stevige armen naar beneden droop en een spoor naliet overal waar je kwam en ging.

Alle jonge meisjes die jou voor het eerst zagen, Fredo, waren als kleine mereltjes gevangen in je grote handen en smeekten met open bekjes gevoed te worden met zoete woorden uit je zoete lippen. Dat zag ik en ik zag in hen mezelf.

Ik herinner me nog dat toen ik je leerde kennen, je met een soort zwaartekracht aan mij zoog. Ik was graag bij je, daar niet van, maar het was allemaal zo vervelend, Fredo. Alles wat uit die grote mondholte van je kwam, bedwelmde mij, bracht mij in een roes. Je hele gedaante bracht mij in een roes. Je gestroomlijnde ribbenkast en die ogen van je, god, Fredo, die kille, blauwe ogen van je die zo enorm diep in je voorhoofd gedrukt leken alsof er ergens een knop moest zitten om ze naar voor te schuiven en ik de taak kreeg om die knop te gaan zoeken in het haartapijtje achter je oren om je van eeuwige blindheid te verlossen.

Ik herinner me nog hoe je me begon te vertellen wat je allemaal wist. Ik was als slachtoffer uitgekozen om die kleverige maalstroom van mislukte intelligentie te moeten aanhoren, maar je goddelijke verschijning en prachtig verpakt taalgebruik deden mij niet als slachtoffer voelen, integendeel. Enkele jaren heb ik dit ondergaan en er zelfs van genoten. Ik genoot van de manier waarop we discussieerden, hoe je de hele Belgische politiek voor mij opensneed en ik alle ingewanden mocht bekijken. Hoe je vertelde over kunst en je absolute lieveling Rothko en mij een boek van je andere absolute lieveling Pessoa uitleende, hoe je vertelde over je collectie vinyl en je ontzagwekkend groot aantal platen van Chopin. Hoe we samen gingen zwemmen of het eerste lesuur spijbelden om het dak van het museum te beklimmen. Hoe goed je salto's kon maken en hoe ik naar je theatervoorstelling kwam kijken, trots om die knappe indiaan op de planken te mogen kennen.

Je deed altijd alsof je iets speciaals voor mij was, alsof ik je nodig had, alsof je een meerwaarde was in mijn leven.

Ik herinner me nog, Fredo, hoe ik het allemaal begon te begrijpen. Terwijl ik naar je keek, naar je statige, slanke lichaam en de sierlijke beweging van je handen, voelde het alsof ik naar een slecht afgedrukte foto zat te kijken en het rood van je trui en datzelfde, miezerige blauw van je ogen maakte mij bijna misselijk.

Ik herinner me dat het plots leek alsof je mooie stem veranderde in hol gekakel over iets eindeloos waar jouw besef te eindig voor was. Alles wat je kende van op school en van daarbuiten leek zo oneindig interessant tot de dag dat ik ontdekte dat de verpakking los zat, ik ze er gewoon af kon scheuren en telkens opnieuw op een hoopje lucht stuitte.

Ik herinner me nog goed, Fredo, hoe ik begreep hoe je sprak over muziek. Hoe je in een ver verleden viool had gespeeld, uiteraard te lang geleden om te weten hoeveel lijnen een notenbalk telt, maar je had het toch maar mooi gedaan. In een verre toekomst zou je cello spelen, uiteraard te ver vooruit om te weten of je wel nog zou leven tegen de dag je daar ooit echt tijd voor zou maken. Muziek klonk als je grootste passie, met al die mooie woorden van je, maar je wist helemaal niets van muziek, Fredo. Je kon niet zingen, niet spelen, niet

luisteren. Doof en blind bewoog je je voort als een uiterst knappe en welbespraakte blaaskaak die niks kon doen behalve alsof.

Zo ging het met alles, Fredo. Je was gestopt met Latijn. Je vond het te ouderwets en had het natuurlijk meer voor de moderne filosofie, want dat Grieks en Latijn was niet vernieuwend genoeg voor een verlichte geest als jij. Al snel had ik door dat je het tweede jaar Latijn gewoon niet had gehaald. Niks geen interesse in oude filosofen of schrijvers, gewoon niet capabel, gewoon dom, gewoon lui, Fredo. Je was gewoon niet eerlijk, je was gewoon echt niet echt en ik herinner me nog hoe het mij mateloos begon te vervelen.

Je sprak ook Spaans, alleen wist je niet echt wat een lijdend voorwerp was, maar deed dat ertoe? Je had Voltaires *Candide* gelezen, jazerker. Dat je het op hoorspel had beluisterd, kwam iets later aan het licht. Het was natuurlijk een fantastisch hoorspel en heel knap van je dat je eens met een ander medium dan het oude, saaie boek experimenteerde, want zo vernieuwend was je wel. Boeken, papier, dat was voor conservatieven, ja. Jij was dé vertolker van de nieuwe generatie. Jij zou altijd aan iedereen zeggen hoe het moest. Jij zou de wereld veranderen en daar was je rotsvast van overtuigd.

Elke dag kwam je met nieuws, elke ochtend iets om over te vertellen, alsof ik een plakboek was waar je elke dag opnieuw foto's in kon kleven. Zo moest je 's ochtends niet op mijn hoofd maar op het mooie plaatje van jezelf kijken. Je had een prachtig verslag voor geschiedenis getypt, moest ik zeker bewonderen, je toonde foto's van de repetitie met je fameuze band waarin je naar mijn weten nooit iets meer had verricht dan knap zijn voor de foto. Je leende mij een boek uit, moest ik zeker lezen en moest ik niet wagen één negatief woord over uit te brengen. Je had een nieuw parfum, met doosje en al, moest ik zeker eens een volle minuut aandachtig bekijken en besnuffelen, alsof ik je hondje was. Zo speelde ik hondje met al je nieuwe snuisterijen: een camera met een superlens, een koptelefoon van zoveel euro, een nieuwe jas, een nieuw huisdier, elke dag nieuwe foto's in dat plakboek en elke dag kwispelde ik.

O, Fredo, ik herinner mij nog hoe het zo vreselijk begon te kleven, maar ik wilde ze niet weghalen, want ik besepte dat die opgeplakte foto's het enige waren wat je had. Zonder foto's en personen om ze aan op te hangen bestond je gewoon niet. Dan zou je hier en nu ter plekke in rook opgaan, echt, en dan zou er een klein hoopje as aan mijn voeten blijven liggen en zou ik het opvegen met het vuilblik en achteraan in de tuin op de composthoop gooien.

Ik herinner me nog de dag dat je me een brief stuurde om te vertellen dat je van me hield. De rillingen schieten nog steeds als kleine rupsjes over mijn ruggengraat als ik daaraan terugdenk. Ik werd voor de eerste keer in mijn leven openlijk begeerd. Er was een jongeman die om mij gaf, die mij zomaar aantrekkelijk durfde te noemen. Ik vond het allemaal zo verschrikkelijk vies, dat ik alle mogelijke ontsnappingswegen begon te overwegen. Ik zou lesbisch kunnen worden, verhuizen, mijn ouders inlichten of elke dag een kwartier vroeger opstaan om niet bij jou op die verdorpe trein te moeten zitten, die zo traag ging dat we wel tegen elkaar móesten praten en die zo krap was dat we wel tegen elkaar móesten leunen. Ik kon helemaal niks doen. De volgende dagen zat ik gewoon weer bij je op de trein en je repte geen woord over de brief. Het enige wat je deed was naar mij zitten grijnzen van onder je zwarte gordijnen die slapper leken te hangen dan ooit en je vuile fletse ogen gleden over mijn lichaam. De brieven bleven komen. Ze werden steeds arroganter, steeds plastischer. Ik moest braaf antwoorden, zo dwingend waren ze en zo mak was ik. Je schreef hoe je droomde over mij en ik vroeg mij af waar je het recht vandaan haalde mij te gebruiken in je dromen, waar je het recht vandaan haalde om over mijn lichaam te fantaseren, waar je

potverdorie het recht vandaan haalde mij te begeren. Ik wou dat je wegging, Fredo. Gelukkig deed je dat ook. Een paar maanden later vertrok je met je geliefde naar het El Dorado Brazilië om daar een jaar te wonen en op een bijzondere manier miste ik je helemaal niet.

Het duurde echter niet lang of je was er weer. Ik kreeg een brief waarin stond dat je me miste, dat je onze gezellige treinritten miste, dat je mijn ogen miste en dat je mijn kont miste. Ik durfde natuurlijk niet te zeggen dat ik de treinritten niet als gezellig en al helemaal niet als 'onze' had ervaren. En wat met die ogen en die kont? Ik wou voor jou geen mooie ogen hebben en geen mooie kont en geen mooie mond en geen mooi rond. Waar haalde je het lef zo platvloers poëtisch te zijn? En dit alles, Fredo, terwijl je zo goed als samenwoonde met je vriendin. Ik zou háár een brief moeten schrijven, arme Thelma.

Je vroeg in de brief hoe het met mij gesteld was en hoe het zat op school en met de familie. We belandden in een lange briefwisseling over de goedheid van de mens en over hoe ik als zestienjarige en jij als achttienjarige en wij als tieners zoals er duizenden zijn en ook weer niet, hoe wij iets konden betekenen voor de wereld. Je was er weer; Fredo in volle glorie. Je had natuurlijk al weer meer bereikt en betekend dan ik en alle andere tieners, want ik zat daar maar, op de schoolbanken zoals iedereen, nutteloze lessen te volgen en stoffige Griekse en Latijnse teksten te vertalen. Ik zat daar maar in het miezerige België, in mijn mooi huis, zo ver weg van het 'echte leven', met als enige bezigheid het verbeteren van je (toch wel onrustbarend talrijke) dt-fouten en het vriendelijk zijn tegen een gepeste rosse jongen op school waar ik af en toe over schreef als we het hadden over de goedheid van de mens, zoals ik al zei. Maar waar zat jij, Fredo? In het paradijs Brazilië in huis met zwembad, palmen en paarden, hond en vriendin in badpak. Wat had jij dan betekend, Fredo? Jij had natuurlijk wél het echte leven gezien, jij had veel gelezen over politiek, mensen en culturen. Jij had het echte leven gezien vanuit een zwembad en je had bijzonder veel gelezen op wikipedia, dat wel, en *Candide* op hoorspel beluisterd. Wat wou jij dan doen aan de wereld, Fredo? Je wou meer doen dan dt-fouten verbeteren en gepeste rosse jongetjes helpen. Je wou wereldvrede eindelijk waarmaken. Waar de mensheid al duizenden jaren hopeloos naar op zoek is, zou jij zomaar uit je broekzak toveren. Wat een invloed moeten die Braziliaanse palmbomen niet gehad hebben.

Zal ik je eens iets zeggen, Fredo, voor een keer ik durf, want dit is de laatste brief die ik ooit aan jou wens te schrijven. Ik geloof dat die indrukwekkende reis van je vooral zal bijdragen tot het ontwikkelen van je ego, zoals alles wat je tot nu toe in je achttien levensjaren hebt gerealiseerd en dat je veel meer van de wereld zou gezien hebben door een paar goede boeken te lezen. Ik geloof dat als je werkelijk in de politiek wil gaan en wereldvrede wil waarmaken, je misschien beter zou overwegen iets te gaan studeren, ik zeg maar iets. En leer die misselijkmakende schrijffouten af. En stop met die verpakking, dat zielige doen alsof en dat hopeloos iets willen voorstellen, Fredo. Want naar mijn mening vind je op die manier niet eens vrede met jezelf, laat staan met de wereld.

Lees en leer Fredo.

En laat mij duidelijk zijn: ik heb je nooit graag gemogen.

P.S. Ik heb mij altijd afgevraagd: ben ik dan de blaaskaakin waar jij, blaaskaak, naar verlangt?

Het ga je goed, Fredo.